

אשית עצות בנפשי

שיחות זמנינו

ממורינו דאש

הישיבה שליט"א

פרשת פקודי

תשפ"ד

שיעור ליל שישי
כי תשא תשפ"ד

מתוך שיעור הכנה לפורים
פרשת תצוה תשפ"א

שבת בצל הרח"י
מפי אחד המשתתפים

לשמיעת השיעורים
קול ברסלב: 079-70-400-66

- פנימו -

יוצא לאור על ידי תלמידי היכל הקודש
בני ברק יצ"ו

להערות והארות: USHISEB@GMAIL.COM

ליל שישי פרשת כי תשא תשפ"ד

סיום מסכת בבא קמא

כך הרבה ולא הצליח, אבל עם הדרך הלימוד של רבינו כל אחד יכול ללמוד, זה ממש ביטול הבחירה כפשוטו וכמשמעו, גם אם לא מבינים הרי רבינו אומר בפירוש בשיחה ע"ו בשיחות הר"ן אין צריכים בלימוד רק האמירה לומר המילים כסדר, וגם מי שמאוד טרוד, יכול להכניס לכיס שלו גמרא קטן או כרך משניות קטן, ולאן שהולך, ברגע שהוא רואה שהוא צריך להמתין למשהו או מחפש חניה או סתם משועמם, הוא יכול להוציא את המשניות וללמוד, גם מי שיש לו מצב רוח וגם מי שאין לו מצב רוח, יכול ללמוד גמרא, מי שבמצב שרוצה רק לצאת מהבית, שיצא לבית כנסת וילמד גמרא, ומי שבמצב שהרוח תפס אותו והוא לא מוכן לצאת מהבית, הוא יכול ללמוד בבית.

המצב הנורא בדור זה

ומי מדבר על זה שהתורה מועיל לבן אדם נפל לעבירות רח"ל, למי שח"ו צופה בעבירות, הרי אנחנו בדור נוראי, פעם היו יודעים שאם מישהו יוצא מחוץ לתחום יכול להיות שהוא חוטא, כפי שכתוב בזוה"ק שמקום הקליפות הוא חוץ לתחום, כפי שרבינו מספר בסיפור של החיגר על אלפיים ההרים, שזה חוץ לקדושה,

מתחילים בבא מציעא

חסדי השם שזכינו לסיים מסכת בבא קמא, כולנו זוכרים היטב כמה מוהר"ש חיזק את אנשי שלומינו על לימוד התורה בכלל, ובפרט על לימוד הדף גמרא, מוהר"ש חיזק אותנו במכתביו מצד אחד על לימוד גמרא בכמות גדולה, לסיים ש"ס לפחות פעם - פעמיים בשנה, אבל כשדיבר מלימוד זה, מ'הדף גמרא' שחלק גדול מכלל ישראל לומד, הוא חיזק אותנו ביתר שאת ועוז שחייבים ללמוד את זה, ולכן כשמתחילים כעת מסכת חדשה, כל אחד מקבל על עצמו, שממחר מתחילים ללמוד כל יום דף גמרא.

דרך הלימוד - מתנה

כמה צריך להודות שיש לנו את הדרך הלימוד של רבינו, הרי זה כל כך מיקל עלינו, כי בשעה שבן אדם שומע דברי התעוררות על לימוד התורה, הוא יכול מאוד להישבר מזה, כשחושב לעצמו שהוא לא מבין את דברי הגמרא, או שהוא רואה כמה הוא טרוד וכמה הוא עובד קשה על המחיה ועל הכלכלה, עובד כל כך קשה לכסות הוצאות החודש ולהביא לחם לאשה ולילדים, ואיך הוא יכול לשבת וללמוד, והוא יודע שהוא כבר ניסה כל

אולי דרשות החיזוק האלו מיועדים לאנשים שמבינים ללמוד ואנשים שמישהו משלם להם את השכירות, אבל אנחנו רחוקים מזה, בואו נאמין לרבינו, לא צריכים להבין את מה שהצדיק אומר, תנסו ותראו, כשאתם הולכים לרופא והוא אומר לכם תכניסו טיפות אלו בפה, אתם מאמינים ומכניסים אף שאתם לא יודעים איך זה עובד, רבינו אומר לנו קח את הגמרא והמשניות ואתה תהיה צדיק, תאמין.

טיפול על ידי תפילה והתבודדות

רבינו אומר תבכה להקב"ה ותהיה צדיק, תלך לפינה ותצעק: רבש"ע תרפא אותי, תרפא אותי, רבש"ע העיניים שלי רואות דברים לא טובים, המוח שלי חושב מחשבות לא טובות, אי אפשר לראות על בן אדם מבחוץ מה הוא עובר, אנשים צופים בעבירות ומאבדים את הכל, מאבדים את השלום בבית, מאבדים את הילדים, מאבדים את הפרנסה, ומה העצה לזה, העצה היא לבכות להקב"ה ולהתחיל ללמוד מסכת בבא מציעא, דף אחד ביום נלמד כל יום, ואם לא לומדים, תבכה להקב"ה על זה, רבש"ע אני נהיה מבוגר יותר ויותר, עוברת עוד תקופה ועוד תקופה, ואני לא לומד, רבש"ע אני רוצה לפתוח את הגמרא, כי אני יודע שהגמרא יכולה לרפא אותי.

לימוד גמרא – עצה לשרום בית

רבינו לימד אותנו בפירוש שלא חייבים לחזור ולשנן ולזכור מיד, תתחיל ש"ס מהתחלה עד הסוף, ושוב תתחיל מהתחלה, ככה שוב ושוב, היום נדבר יותר ספציפי על דף גמרא בכל יום, אבל באופן כללי צריך לדעת שכל לימוד של גמרא בכל סדר שהיא מצילה את האדם, ואת השלום בית שלו, יש אברכים עם ראש מאוד קטן, כשהאשה רוצה לצאת לאחות שלה או לאמא שלה, הוא אומר לה לא לצאת, מה עובר עליך, וכי אתה רוצה

אבל תמיד ידעו שאברך שמסתובב בבית כנסת ונמצא בביתו לא יכול להיות משהו רע, אבל היום יכול להיות אברך שמסתובב בבית כנסת והוא נמצא אצלו בבית, אבל יש לו טלפון קטן והוא צופה בעבירות רחמנא ליצלן, הוא נמצא בשאול תחתית ומאבד את הכל, את עולם הזה ועולם הבא, אנשים שואלים מה קרה בשנים האחרונות שכולם צריכים להגיע לטיפול נפשי, פעם זה היה אחד בעיר, והיום כל אחד צריך טיפול רגשי ונפשי, הדבר הזה מגיע מצפיות אסורות, כי זה שורף את המוח, ואף אחד לא רוצה להיות רע, כולם רוצים להיות טובים, מוהרא"ש אומר שאין היום אנשים שחוטאים להכעיס, אין היום מזיד, בן אדם רוצה לחפש איפה לקנות רכב, ופתאום מוצא את עצמו עמוק בשאול תחתית, והוא רוצה לצאת והוא רואה שהוא דבוק לזה לגמרי.

התורה תוציא את האדם מהעבירות

רבינו נותן עצה לצאת מזה, אפשר לראות את זה כמעט בכל תורה בליקוטי מוהר"ן, אבל במפורש מאוד זה כתוב בשיחות הר"ן בשיחה י"ט: ואמר שאפילו אותן האנשים הרחוקים מן הקדושה מאד שנלכדו במצודה רעה עד שרגילין בעברות חס ושלום, רחמנא ליצלן רחמנא לשזבן, אף על פי כן הכח של התורה גדול כל כך עד שיכולה להוציא אותם מן העברות שרגילין בהם חס ושלום, ואם יעשו להם חק קבוע וחיוב חזק ללמוד בכל יום ויום כך וכך – יהיה איך שיהיה – בודאי יזכו לצאת ממצודתם הרעה על-ידי התורה, כי כח התורה גדול מאוד. התורה הקדושה עושה את האדם לצדיק, התורה הקדושה מרפאת את נפש האדם, היום זה דור ועולם של טיפול, אנשים חייבים ללכת לטיפול, איך מטפלים, על ידי הגמרא, על ידי הבכי אל הקב"ה מקבלים טיפול, העצות של רבינו הקדוש זה טיפול טוב, כי בלי רבינו אי אפשר לשמוע שיעורים בחיזוק לימוד התורה,

על העיניים, בגלל שהבן אדם לא שומר על עיניו הוא מחפש דברים בחוץ, ולא טוב לו בבית, והיא מחכה לו שיבוא והוא רק רוצה לברוח מהבית.

תקנו ש"ס

מתחילים מחר מסכת בבא מציעא, בואו נתחיל ללמוד, אברכים אומרים שאין להם כסף לקנות ש"ס, קודם כל אפשר לקנות כרך אחד, אבל אני רוצה שתדעו שש"ס שלם מנוקד, עולה יותר זול מטלפון חדש, והרי טלפון אתם קונים לפחות פעם בשלש שנים, לי אין טלפון כזה, הטלפון שלי עולה מאה דולר, אבל אלו שקונים לצורך פרנסה קונים באלף חמש מאות דולר, בסכום זה אפשר לקנות ש"ס עוז והדר מנוקד ואפשר גם מדרש רבה בסכום זה, אני לא סוכן מכירות של עוז והדר, אבל כל פעם שאני מוצא את הרב יו"ר עוז והדר אני מודה לו על כך, הניקוד כל כך מסייע ומאיר, הרי אף אחד לא מתפלל היום עם סידור בלי ניקוד, הסידורים האמיתיים הגיעו בלי ניקוד, וכי יש היום מישהו שלומד משניות בלי ניקוד, אולי לא לומדים בכלל... אין כבר להשיג היום משניות ללא ניקוד, תקנו גמרא ותלמדו, זה ירפא אתכם.

ובמילא יבין

הגמרא תקרב אתכם להשי"ת, כי הקב"ה טמון בתוך הגמרא, כל מיני ישועות אפשר למצוא בגמרא, ישועה לכל צרה וצרה, אספר שוב מה שסיפר מוהרא"ש, שהוא ראה אצל רבינו הרה"ק מסאטמאר זי"ע, שיהודי בכה אליו שהוא איבד את הכל, כל משפחתו, ורבינו ענה לו שיש רק דבר אחד שיכול לנחם אותו, רק דבר אחד יכול לרפא אותו, הגמרא, הגמרא תתן לו כוחות להתמודד ולהישאר בריא, מי שרוצה שילמד בבית מדרש, ומי שרוצה שילמד בבית, אבל תלמדו, ב"ה יש

לקחת אותה מהוריה, עוד מעט לוקחים את הילדים שלך ממך, תן לאשתך ללכת בכיף לאמא שלה, אדרבה, אתה תהיה זה שתדחוף אותה, תלכי לאמא שלך, תעזרי לאמא שלך, ואם אתה שואל מה יהיה איתך, הרי יש לך ש"ס שלם בבית, ויש לך מה לעשות, מה זה הדבר הזה להגיד לאשה לא ללכת להוריה, מה עובר עליך, נולד לך בת למזל טוב, הרי עוד כמה שנים בעלה יעשה את זה עם הבת שלך ויקח לך את הילד, תן לאשתך ללכת לאן שרוצה, לחברה, לקניות, אל תגיד לה מה לעשות ואיפה ללכת, ובפרט לפני החג כשאיך לנשים צעירות מה לעשות בבית, תשלח אותה לעזור להוריה, הרי בחג תשב אצל חמיך ותאכל שם שמונה ימים, לך אין הוצאות, ולהורים שלה יש הוצאות ענק, שלח אותה לעזור להוריה, זה טפשות לעכב אותה ללכת, ובינתיים יש לך גמרא, ואם היא מדברת בטלפון עם חברה, תיקח גמרא ומשניות, זה יטפל בך, אני לא יודע להדגיש כל כך את ה' האמריקאי, של הטיפו'ל'.

טיפול על ידי התורה

אנשים משלמים לטיפולים מאות אלפי דולרים בשנה, ואני אומר לכם שזה הבל הבלים, חבל על הכסף וחבל על הזמן, הטיפול הזה לא עוזר, ואם זה עושה משהו, זה מקלקל, אני לא מדבר על מי שהולך ליהודי ירא שמים ומקבל חיזוק בתורה, אבל האברכים שלמדו את הלימודים אצל אומות העולם, זה פשוט חבל על הכסף, עוברים ממטפל למשנהו, חבל על כל רגע, תיקח את הגמרא וזה ירפא אותך, אני לא מכיר את כל המילים האלו של המטפלים, אבל הגמרא תרפא אותך, רגשי, נפשי, פיזי, והתת מודע, וכל חלקי המוח והגוף וכו', הגמרא תרפא אותך, יחד עם הצעקות אל הקב"ה, רבש"ע אני רוצה לשמור על העיניים, הרי כל הבעיות הרגשיות והנפשיות נובעות מזה שלא שומרים

שמים ולהיות בן אדם טוב.

שלום בית – הדרך לעבודת השם

בפרשת השבוע אנחנו מוצאים את ענין הכיור, הגמרא מספרת איך עשו את הכיור, נשות ישראל הביאו את המראות שהיה להם מנחושת שבהן היו מתקשטות, משה רבינו לא רצה לקבל את זה למקדש, אבל הקב"ה אמר לו, קבל, כי אלו חביבין עלי מן הכל, כי על ידיהם העמידו הנשים את דורותיהם, בעת שבעליהן היו טרודין במצרים, והמראות גרמו להם לשלום בית, אנשים חושבים שהאשה היא מניעה לעבודת השם, כי הוא רוצה ללמוד והיא רוצה לשוחח, וזה פלא, כי בבית כנסת הוא יכול לשוחח שעות, ובטלפון הוא יכול לצפות שעות, ורק כשהיא רוצה לדבר איתו הוא רוצה ללמוד, אם היה לבן אדם טיימר על הטלפון שלו לראות כמה שעות הוא שורף בצפייה בטלפון שלו, הוא לא היה מאמין למה שהוא רואה, אני לא יודע מה לעשות, אני רק יכול לדבר איתכם שוב ושוב, ואתם תעשו התבודדות, אם אתם באמת צריכים את זה, תעשו חשבון כמה זה לוקח ממכם את האשה, ואת הילדים, ואת התורה תפילה, ואני לא מדבר על היראת שמים שנפגע מזה.

רבינו לימד אותנו, שלעבוד את השם אפשר רק עם שלום בית ועם אשה, ולא אומרים שבית הכנסת זה רוחניות והאשה זה גשמיות, כי האשה זה גם רוחניות, כל מה שעושים בשבילה זה רוחניות, כשאתה הולך לקחת אותה ולהחזיר אותה לאיזה מקום, זה עבודת השם, וכשאתה מחכה לה, תגיד משניות, ורק אם מישוהו אחר רוצה טובה שתיקח אותו, יש לך זמן להוביל אותם, אבל כשחמיק וחמותך רוצים נסיעה, אתה יכול לפוצץ על זה את כל המשפחה, הרי עוד מעט אתה מחתן, והילדים שלך גם יעשו לך את זה, אברך אחד מספר לי שהוא חיתן את הבת שלו, והיא הפסיקה לדבר

כאן בבית מדרש שיעור קבוע של ר' דוד, זה התחיל באופן מצומצם, וב"ה גדל מיום ליום, עוד אברך מצטרף ועוד אברך, א מחיה לשבת בשיעור ולשמוע דף גמרא, גם אם אין כח לבוא לשיעור, תלמדו לעצמכם, תגידו את המילים, רבינו אמר שזה נחשב ללימוד, ואם תחשבו שלא תלמדו מזה איך ללמוד, קודם כל מה שצדיק אומר לא צריך להוכיח, ככה רבינו אמר 'ובמילא יבין', ומצייתים, אבל אני יכול להגיד לכם ממה שראיתי בעיני עשרות אברכים שלא הבינו כלום, וצייתו לרבינו בפשיטות, הם היום מגידי שיעור ונותנים שיעור בגמרא.

הסמארטפון - העגל

הדרך להתגבר על היצר הרע זה רק עם התורה, אנחנו לומדים השבוע בפרשת כי תשא, את מעשה העגל, זה כל כך מפחיד, סיימו את מעמד מתן תורה, ומשה רבינו עולה למרום לקחת את התורה, ובינתיים עושים עגל ולא רוצים את התורה, והאמת היא שאנחנו נראים ככה, במקום לקחת את התורה לוקחים את הטלפון לצפות בו, אברכים רוצים להיות טוב, אף אחד לא רוצה לצפות שעות ארוכות, אבל נסחפים, פגשתי השבוע בכוקר אחד אברך, והוא אומר שהוא רוצה קצת להתרענן אז הוא צופה קצת במה שאחרים כותבים, והוא אומר שרק עכשיו הוא קולט שהוא כבר צופה שעה שלימה, הוא רק רצה לצפות חמש דקות, נראים בדיוק כמו היהודים בעגל, הרי התורה הקדושה כאן, למה אתה עוזב את התורה והולך לצפות דברי הבל, הרי אנשים לא חיים הרבה, עוד מעט כולנו נלך הביתה, אף אחד לא שואל אותך קודם אם אתה רוצה ללכת, לוקחים אותך ביד והולכים, ומה בן אדם לוקח איתו, את הגמרא שלמד, את המשניות שגרס, את מזמורי התהלים שאמר בכיסופין, את הדיבורים שדיבר להשי"ת, את כל הדיבורים שאמר שהוא רוצה להיות ירא

ולא יושבים בלי חליפה, כפי שמוהרא"ש סיפר שניצח משפט בגלל כובע וחליפה, הסיפור היה שמהגג של מוהרא"ש נפלו מים קפואים על רכב וניזוק, ובעל הרכב תבע את מוהרא"ש לבית המשפט, והוא הגיע לבוש מאוד לא הולם, והשופט צעק עליו שהוא מבזה את בית המשפט והפליל אותו, ומוהרא"ש חיזק אותנו לבוא לבית הכנסת לבוש מכובד, ואף שהשופט לבוש עם איזה חתיכת בד, בכל זאת הוא יודע שיש מינימום של כבוד, וכך היו הולכים כל האנשים שהיו מכבדים את עצמם, כל חברי הקונגרס היו הולכים עם חליפה, היום הם יודעים שכמה שהם ילכו יותר מוזר ויותר קרוע יותר יקשיבו להם ויותר יבחרו בהם, אבל פעם היה מעלה בדרך ארץ, וזה מה שרבינו דרש מאיתנו, דרך ארץ להורים דרך ארץ להורי האשה, ודרך ארץ לאשה, ולכל הדברים האלו זוכים על ידי לימוד גמרא ומשניות.

להיזהר מחובות

בן אדם שהולך כל יום טיול קצר של כמה דקות להתבודדות, זוכה לדברים גדולים מאוד, היום זה עולם של טיפול, צריך לדבר בשפה הזאת, תלכו כל יום כמה דקות למדיטציה, ותגידו להקב"ה: רבנו של עולם תעזור לי אני רוצה להיות ירא שמים, רבנו של עולם תעזור לי לצאת מהחובות, רבש"ע תעזור לי אני לא יכול ללמוד ולהתפלל, חובות גורמים לאדם ליפול ליאוש, בן אדם לא קולט שהסיבה שהוא לא הולך להתפלל מנחה, ולא אומר תיקון חצות ולא קורא קריאת שמע על המיטה, הכל מגיע מחובות, כי החובות מפילים את האדם ביאוש, ואין לבן אדם חשק לעשות כלום, הבן אדם לא קולט למה הוא לא הולך לבית כנסת, והכל קורה כי הוא אכול בפנים ומרגיש את עצמו לכלום, בגלל החובות שמפילים אותו, תעזבו כבר את כרטיסי האשראי, תשברו אותם,

איתו, הבעל עומד ואומר לה אל תדברי עם ההורים, הרי עוד מעט עושים את זה לאברך עצמו, איזה מין שטות זה לנתק ילדים מהורים, ככה לא מתנהג יהודי, שיתבייש מי שעושה את זה, אם היא רוצה ללכת להוריה לשבת, תלך לשם בחפץ לב, תקשיבו לי טוב, אולי זה נראה שאני מדבר כעת דברים מיותרים, אבל תדעו שהס"מ עושה הכל לשבור את השלום בית אצל בני הנעורים, ואצל כל אחד הוא מגיע מכיוון אחר, וצריך לעשות הכל לא לשבור את הבית.

הפצה על ידי התנהגות בדרך ארץ

כי תשא את ראש, תרים את הראש, יש הקב"ה בעולם, יש תורה, קח חיים מרוממים, קח חיים של הקב"ה, וככה לא תעשו רע לאף אחד, לא לאשה בבית, ולא להוריה, חייבים לכבד את הורי האשה, יש כמה דרכים בהפצה, יש דרך ללכת ולהפיץ קונטרסים, אשריכם מפיצים המקרבים את הגאולה, אבל לא כל אחד יכול לעשות את זה, וגם לאלו יש דרך אחרת להפצה, התחתנת ונכנסת למשפחה אחרת, תהיה מפיץ, תגיד תודה על כל דבר, ותגיד יפה שלום, ותקשיב יפה לכל מה שמדברים, הרי הם יותר מבוגרים ממך, סימן של טפשות זה להיכנס בדבריהם, אף אחד לא מעוניין לשמוע ההגיגים שלך, תתנהג בדרך ארץ, ודרך ארץ מקבלים אצל רבינו, רבינו אמר שאם הנשיא היה יודע איזה דרך ארץ קונים אצלינו הוא היה שולח אצלינו את ילדיו, היום כבר אי אפשר להיות נשיא אם יש לך דרך ארץ, מי שיותר חוצפן מתאים יותר לנשיאות.

הדור של היום לא מכבדים את עצמם

פעם כשרציתי לשכנע בחור ללכת עם כובע וחליפה הייתי אומר שגם חברי הקונגרס וגם השופטים ועורכי הדין מכבדים את עצמם

שלום בית בשבת קודש

אבל התנאי הראשון של ישועות ונסים זה רק אם יש שלום בבית, כפי שמוהרא"ש היה מזכיר את דברי האריז"ל השבוע על הפסוק ושמרו בני ישראל את השבת שאלו התיבות ר"ת ביאה, וכך מביא הבעל הטורים על התיבות ביני ובין בני ישראל איות היא לעולם, ר"ת ביאה, כי שבת הוא זמן של שלום, והס"מ רוצה לקלקל את השלום בית בבתי ישראל, ולכן הוא מגיע בכל יום שישי ומתחיל להתסיס את האוירה, ואז הבעל צועק למה היא לא בישלה את זה ואת זה, וכועסים על שטויות והבלים, כשחושבים ביום שלישי על הדברים שכעסו ביום שישי, לא מבינים בכלל מה קרה איתנו, למה כעסנו ככה, וכל השבת היינו בכעס אחד על השני, והשבת עברה מבלי שידברו אחד עם השני, והס"מ הצליח בזה, והגמרא מספרת מה ר' מאיר עשה, שהתיישב בבית כזה שהיו רבים בכל יום שישי, ובכניסת שבת שמעו בת קול שאומרת, וי להאי שר' מאיר הוציא מהבית, צריך המון להתפלל על כך: רבש"ע מה קורה לי שאני כועס על שטויות, רבש"ע עזור שיהיה כאן שלום בבית, שתשרה אהבה אחוה ורעות בבית.

שלום בית למען הילדים

ד' עזר לי ואני מתעסק הרבה שנים עם בחורים, אפשר לדבר היום עם בחור שתי דקות ועם עיניים סגורות, ואפשר לדעת טוב איך השלום בית של הוריו, ואל תחשבו שאני רואה איזה דברים נעלים, זה דבר כל כך פשוט, כשיש בעיות שלום בית, יש לילדים בעיות, ב"ה לכולנו יש בעיות אבל אפשר לראות הבדל גדול אם יש שלום בית או לא, זה נכון שאנחנו רוצים לתת לילדים שלנו את הכי טוב, ולכן קונים לילדים במוצ"ש ארוחת מלווה מלכה במסעדה, וביום ראשון לוקחים אותם

למי שיש חובות כבר לא יועיל לשבור הוא חייב לעשות תוכנית איך לשלם את החובות, לשאול מורה דרך ירא שמים, אבל השיטה של לשלם באשראי ולהישאר בחובות אינה שיטה, ולא נותנים כך צדקה, אפשר לתת כמה פרוטות לצדקה.

לא להשתולל בעת עשיית שמחות

צריך מאוד להיזהר בעת עשיית שמחות, למה לעשות דברי הבל ושטות, הרי אין לך את הכסף הזה לאירוע, למה אתה משקיע כל כך הרבה כסף באירועים, וכשתלך לקידוש של מישהו עשיר תשמע איך מדברים עליו, אתם יכולים לבדוק את זה בכל קידוש בשבת, אנשים אומרים למחותן מזל טוב וואו איזה קידוש, ותוך כדי דיבור כולם מדברים נגדו, יש לו כסף אין לו כסף וכו', הבן אדם חייב כסף לאנשים וקונה משקאות יקרים וכולם צוחקים עליו ומדברים נגדו, תחיו בעדינות ובצניעות, תקנו מה שצריך, ואל תקנו דברי הבל שלא צריכים, ואם אין לך לדברים הפשוטים ביותר, תצא לטייל בהתבודדות, ותבקש מהקב"ה שיעזור לך.

הקב"ה שולח ניסים

בן אדם שנדבק להקב"ה רואה ניסים, מי שרוצה להיות דבוק לנייר ועט ולעשות כל הזמן חשבונות של הכנסות והוצאות, יראה שזה לא מתאים, אבל אם יהיה דבוק להקב"ה הוא יראה ישועות גדולות, בן אדם שלא משלם משכנתא אוכל את זה בעצמו, ועל זה לא צריך לדבר, כי הבנק יקח את הבית, אבל שכירות צריך לדעת, שחייבים לשלם שכירות, דבר ראשון כשיש מעטפה של משכורת, מוציאים כסף לשכירות ומשלמים, ומי שרואה שאין לו, שידביק את עצמו להקב"ה, ילמד עוד דף גמרא ועוד פרק משניות, זה יביא לו ישועות וניסים מעל לדרך הטבע.

קל, בקריה הקמנו חדר מחשבים, עם הסינון הקפדני ביותר, וחדשים ארוכים היינו עסוקים בלתקן כל הפרצות שהצליחו לפרוץ, כמה שסתמנו חורים, נפרצו עוד חורים, ממש כמו מכת עכברים, מגיד שיעור סיפר שאחד הבחורים הראה לו נגן MP3 שאביו קנה לו, והוא סתם את המצלמה, והבחור הצליח להוריד את הפלסטיק שסותם את המצלמה, ויש לו מצלמה, וזה סיפור בנוגע למצלמה, הרי אותם דברים יש בדברים גרועים יותר של שאול תחתית ממש, ואל תגידו לי שאתם לא צופים בזה, כי גם אם נגיד שזה נכון, הרי יש לכם ילדים, יש לכם בנים ויש לכם בנות, וכמה שאתם חושבים שהם ילדים תמימים, אין לכם מושג מה עובר עליהם, אולי עוד עשרים שנה הם יספרו לכם, כשהם ישבו בחדר הטיפול הם יספרו איזה דוד פגע בהם, ומי הראה להם דברים אסורים, אולי לא יספרו לך אלא רק לרבנים ולעסקנים, לכן תשגיחו כבר עכשיו מה שאפשר, אני אישית שמעתי מהמון מקרים של בחורים שהתקלקלו בגרועים מכל אצלם בבית, וההורים הם אנשים חשובים שלא חולמים כלל, הרי מאוד קשה אחרי זה לטפל, עדיף להיות תמים ולציית, ואחרי הכל לבקש הרבה מהשי"ת, לבקש שנוכל לחנך את ילדינו ושנציית לרבינו, ושיהיה לנו שבת יפה בבית, ושנפתח את הגמרא כל יום, בעז"ה הסיום של בבא מציעא נעשה בקריה, בתחילת ימי הקיץ, השנה יוצאים לקריה כבר מיד אחרי שבועות, ד' יעזור שנוכל לזכות ללמוד תורה.

לאיזה חוג, וביום שישי שכבר מתחיל להיות יום ארוך לוקחים אותם לבילוי באיזה מקום, ובאמצע שוכחים ונותנים להם כמה סטירות, ואחרי זה צועקים על אמא שלהם, וכל מה שהשקיעו בהם הולך לטמיון, והרי ההשקעות האלו הן השקעות של שטויות והבלים, בן אדם צריך להתמקד בשלום ושלווה בבית, אל תחפשו מקום לברוח, כשאתם רוצים לברוח מאיזה מקום עדיף שהמקום יהיה הבית.

שיהיה נעים בבית

השבוע חשבתי הרי מה אני אשם שזו שנה מעוברת, הרי אם זו היתה שנה רגילה, היה כבר עכשיו בין הזמנים, אם ככה אני רוצה לברוח, ולאן אני בורח, הביתה, ואני הולך הביתה אני רואה אנשים הולכים ככה טרודים, וחשבתי לעצמי בטח אין להם לאן לברוח, לי יש ב"ה בית, על אלו אמרו חז"ל קשה תרבות רעה בתוך ביתו של אדם יותר ממלחמת גוג ומגוג, כי בן אדם שנעים לו בבית, לא נבהל אם הוא שומע בחדשות שפוטיץ מאיים או שצפון קוריאה שולחת טילים, כי הוא אומר טוב לי בבית, אבל בן אדם שרע לו בית אומר תביאו כבר את המלחמה וזהו, והדרך שיהיה נעים בבית הוא רק על ידי העצות של רבינו, לומדים קצת גמרא וקצת משניות והולכים קצת התבודדות.

אני אבקש ממכם שוב בנוגע מכשירי הסמארטפון והמחשבים, אני לא יודע איך עובד הסינון, אני רק יודע שזה לא סיפור

מתוך שיעור הכנה לפורים פרשת תצוה תשפ"א

אני נזקק להם וכופל להם את מזונותיהם שנאמר פנה אל תפלת הערער ולא בזה את תפלתם.

את הדבר הזה אפשר לראות בעיניים, אנשים שרואים עליהם שלא כל כך לומדים ומתפללים, בכל זאת שותים קצת יין ופוחחים את פיהם בשירות ותשבחות להקב"ה, מדברים דיבורי אמונה, הקב"ה כופל להם פרנסתם, וככה היה המצב של כלל ישראל בזמן אחשוורוש, הם היו כל כך נמוכים וישבו בסעודה של אותו רשע, הסעודה שבו דיברו ניבול פה, ואחשוורוש רוצה שהיא תיכנס לסעודה ללא בגדיה והיהודים יושבים שם, ואח"כ הם משתחוים להמן, אבל אחרי הכל, הגיעו היהודים למדריגה גדולה, קיימו וקיבלו היהודים מאהבה, והכל מכח השירות והתשבחות ששרו להקב"ה.

דברים אלו הם חיזוק גדול לכל אחד ואחד, שלא משנה היכן הוא נמצא, שלא יפיל את הכיסופין שלו להקב"ה, וימשיך לשיר ולהתפלל ויראה ישועה גדולה.

חז"ל מספרים לנו במגילה יג: על הפסוק כאשר היתה באמנה איתו, שאסתר המלכה היתה יושבת בחיקו של אחשוורוש, ועומדת משם, וטובלת, ויושבת בחיקו של מרדכי, על פי זוהר וקבלה יש כאן עניינים גבוהים, ואסתר שלחה שד מהשדים לאחשוורוש, ולא היתה מגע עם אחשוורוש, וטבלה רק כי היתה בארמון אחשוורוש ודיברה איתו, אבל על פי פשט היתה אצל אחשוורוש ממש וטובלת ומטהרת עצמה ורצה למרדכי הצדיק.

אנחנו עומדים כעת בערב פורים, יו"ט שבו כל אחד הולך להתקרב מחדש אל הקב"ה, הרי בעת קבלת התורה בחודש סיון קיבלו ישראל את התורה באונס, כי הקב"ה עקר את ההר ואמר להם אם לא תקבלו את התורה שם תהא קבורתכם, ואעפ"כ הדר קבלוה מאהבה בימי אחשוורוש, כעת הוא הזמן לכל אחד ואחד, לקבל על עצמו מחדש, אני הולך להיות יהודי, לא כי אחד כופה עלי, אלא כי אני רוצה להיות יהודי.

האר"י הקדוש ז"ל אומר, שביום הפורים יורד לעולם הזה אור כזה גדול, כמו שיהיה בימות המשיח, ואפשר לראות את זה בחוש, בכל משפחה ומשפחה מתאספים ושרים שירי אמונה וצועקים שיש הקב"ה בעולם, ואנשים מתפייסים זה עם זה.

חז"ל דורשים במסכת מגילה את הפסוק ביום השביעי כטוב לב המלך ביין, שכאן רואים הבדל בין בני ישראל לאומות העולם, ביום השביעי בשבת קודש, בני ישראל יושבים בשירות ותשבחות ואילו אומות העולם מדברים דיבורי תפלות, ויש בדבר זה לשון פלא בתנא דבי אליהו [זוטא פרק ו'], אמר משה להקב"ה, למה יש צדיק ורע לו ויש רשע וטוב לו, הודיעני נא את דרכיך, אמר לו הקב"ה למשה, אין אתה יכול לעמוד על מידתי אבל אודיעך מקצת מדותי, כשאני רואה בני אדם שאין להם שום שבח ותהילה, לא תורה ולא מעשים טובים, לא בהם ולא באבותיהם, אמנם אם הם עומדים ומודים ומברכים ומשבחים ומרבים בתחנונים לפני,

אני רוצה לחזור אל הקב"ה אל המלך מלכי המלכים, וכשהמן רואה את זה, הוא צועק 'וכל זה איננו שווה לי', כי דבר זה שובר את כל הקליפות.

הבעיה שלנו שאנחנו חושבים שהקב"ה מצפה מאיתנו רק לדברים גדולים, והאמת היא שהקב"ה מצפה מאיתנו אף לדברים קטנים מאוד, הגמרא מספרת שמה רבינו התקשה בג' דברים ולא ידע עד שהקב"ה הראה לו, מנורה, ראש חודש, ושרצים, והקשו שם בתוס' [מנחות כט.] מה הטעם שהגמרא לא מונה שיש עוד דבר שנתקשה, הרי נתקשה במחצית השקל כדכתיב כזה יתנו, ותירצו שם בשיטה מקובצת שאת ג' הדברים שלא הבין, לא הבין החלק הטכני, איך עושים מנורה איך הלבנה נראית וכו', אבל במחצית השקל ידע היטב מה זה מחצית השקל, רק הוא לא הבין איך חצי שקל מכפר על נפשותיכם, איך יכול להיות בן אדם חוטא חטאים גדולים, והוא מביא חצי שקל, וזהו, הכל מתכפר, זה מה שהקב"ה אמר לו, כן כן, המחצית השקל הזאת מכפרת על נפשותיכם, גם אנחנו טועים בטעות זו, וחושבים שאפשר להיות ירא שמים רק בדברים קשים, רק אם נעשה כל החומרות והפרישות, ונעזוב את כל ענייני העולם הזה, אבל הקב"ה רוצה מאיתנו סך הכל מחצית השקל.

אני עובד עם בחורים המון שנים, וראיתי שלא היה דבר כזה שמישהו לא יניח תפילין בגלל שהוא כועס, אלא כי הוא חושב שהוא לא שווה כלום, ואף אחד לא צריך את התפילין שלו, ומה הוא כבר יפעל כשיניח תפילין וכשיתפלל שחרית, וזה כי לא חושבים שהקב"ה מצפה לכל דבר קטן מכל אחד, ואף שכבר נמצא בחיקו של אחשוורוש, שילך למקוה ויניח תפילין ויחזור לחיקו של הקב"ה, תלבש ציצית ותשמח את הקב"ה, תוציא מהפה כמה מילים להקב"ה: הקב"ה תעזור לי, דברים הקטנים האלו בוקעים שערים.

דברי הגמרא הם כל כך מחזקים אותנו, לא משנה היכן האדם נמצא, אף אם נפל במקום כה נמוך, שיושב בחיקו של אחשוורוש, המקום הנמוך ביותר, הוא לא מאבד עשתונות, והוא לא מתייאש, אלא הולך וטובל במקווה, ורץ לצדיק שיתקנו, ויושב בחיקו של מרדכי, בן אדם חוטא כי נכנס בו רוח שטות, ואח"כ הוא נשאר משובש ועבירה גוררת עבירה, הרי אין שטות יותר גדולה מלחטוא, ומי שכבר משוגע לגמרי, ושוכב עמוק עמוק בחטאים ונפילות, יש לו ללמוד מאסתר המלכה, ללכת למקווה ולטבול עצמו ולרוץ למרדכי הצדיק ולהתחזק מחדש.

מה הצדיק אומר לאדם? הוא אומר לו, תחזור להקב"ה, ידיו של הקב"ה פרושות אליך, תבוא אליו, תתפלל אליו שלש פעמים ביום, אל תגייד שתפילתך לא שווה כלום, זה כן שווה, הקב"ה מצפה לך, הקב"ה קורא לך, תבוא לביתי ותתפלל במנין.

המן הרשע יצא מאחשוורוש, עם כבוד עשרו ורוב בניו, אבל כשראה את מרדכי יושב בשער המלך, אמר, וכל זה איננו שווה לי, ותמוה מאוד, מה מפריע לו להמן שמרדכי יושב בשער המלך, הרי אתה מסתובב בבית המלוכה ויש לך הכל, והוא יושב בחוץ בשער מה כבר קרה שהוא לא משתחוה, רק הענין בזה הוא, המן זה היצר הרע שמפיל את האדם, והוא הפיל אותנו לגמרי שיש לו כבר עשרו ורוב בניו, עשרו הכוונה לעבירות שלנו, כי הקליפות יש להם חיות מהעבירות של ישראל, ורוב בניו זה הפגמים בפגם הברית, על כל פגם ופגם מוליד אדם מאות אלפי בנים, וכל אלו נמצאים אצל המן, הוא מסתובב עם עשרו ורוב בניו, אחרי שהפיל את ישראל שוב ושוב, אבל הוא לא מרוצה כשהוא רואה את מרדכי יושב בשער המלך, היהודי יושב בשער ומתגעגע להיכנס למלך, נכון שהוא מחוץ לשער, נכון שהוא נפל כל כך נמוך והוא לא יכול להיכנס, אבל הוא לא מאבד תקווה, והוא לא מתייאש, אלא יושב בשער המלך, יושב הכוונה יושב ומצפה,

- הרבה אנשים נכנסים לעצבים וכפייתיות, בקריאת המגילה, ורק רוצים שזה כבר יסתיים, או שהולכים דרך ארוכה לשמוע מישהו שקורא מגילה בשתי דקות יותר מהר, הם פשוט לא יודעים חשבון, והאמת היא שאין משהו יותר מתוק מלשמוע את המגילה, שומעים סיפור יפה ומדהים איך הקב"ה מנהל עולמו ומכין רפואה למכה, יש אנשים שיש להם לחץ ממתנות לאביונים, מה הסיפור מוציאים כמה דולר ונותנים לאביון, ונותנים משלוח מנות להורים ויצאו ידי חובת כל המצוות, וצריך להיזהר לא להשקיע את הראש בשטויות לעשות משלוח מנות לכל העולם, לאף אחד לא מעניין המשלוח מנות שלך, אם יש לך כסף מיותר תן לאחד החברים שזקוק, הרמב"ם אומר שיש להרבות יותר במתנות לאביונים מאשר במשלוח מנות.
  - פורים הוא זמן שבו מרבים שלום, שותים קצת יין ועושים שלום, מתפייסים עם אנשים שהיו מסוכסכים איתם על חניה או על עקיפה בתור בבנק וכדומה, וכמובן אם ח"ו הסתכסכו עם בני משפחה, שותים יין ומתפייסים, ומי שלא היה לו שכל והתחצף לחמיו במשך השנה, שישתה קצת יין ויעלה אליו ויגיד לו שהוא מבקש סליחה, והוא כל כך אוהב אותו, ושמח שהוא נהיה החתן שלו.
- בליל פורים לא שותים, בבוקר קמים מוקדם וכך אפשר ללמוד את השיעורים כסדרן.
- הרי איתא בזוה"ק שיום כיפורים הוא כיום הפורים, ואם ביו"כ הוא זמן של בקשת סליחה ומחילה, כש"כ שבפורים יש להתפייס, וצריך כל אחד לפייס את אשתו, ולדבר יפה לאשתו, היום הנשים מתלוננות שאין להן כח ומבקשות היתרים, והאמת היא שהנשים הן כמו פעם, ומה שהשתנה זה הבעל, הגברים הם לא כמו היום, עסוקים עם הטלפון ושאר שטויות, ולא עוזרים בבית, ולא מדברים יפה בבית, וגורמים לה לבכות, ולכן היא כל כך חלשה ואין לה כח, חייבים להתפייס ביום הפורים, ולקבל על עצמינו לדבר יפה בבית ולעזור בבית, להקשיב לה, ולהרים לה את הטלפון כל פעם שהיא מתקשרת, אני מתחנן אליכם מדם לבי, אני מתפוצץ כבר מסיפורים שאני שומע, תדברו יפה בבית, תכבדו אותם, תלכו לחג הפורים לאן שהיא רוצה, אל תשכנעו אותה ללכת לראש ישיבה, תלכו להוריה, תכבדו את ההורים, וככה הילדים שלך גם יכבדו אותך, אני יודע שזה לא מתאים לדבר משלום בית, אבל אצל רבינו זה היסוד בעבודת השם, עוד מעט הן הולכות לנקות את הבית לפסח, רק אנחנו יכולים לתת להם כוחות לזה.

שבת קודש פרשת כי תשא בצל ראש הישיבה שליט"א

בויליאמסבורג

⚠ מדור זה נכתב מפי השומעים ולפעמים הדברים לא מדויקים או לא הובנו כראוי

נפשות בתשובה ולכן אמר לו ללכת לתוך העיר לעורר עוד נפשות, ואמר שחוב זה מוטל על כולנו, שאחרי שהקב"ה זיכה אותנו והתקרבנו לרבינו, המעורר אותנו לתשובה, חובה עלינו להפיץ אור זה לנפשות רבות, ולגלות את הסוד שכל אחד יכול לשוב בתשובה, ותשובה היא מצוה קלה מאוד, והקב"ה מצפה ומחכה לכל אחד לתשובתו.

• אח"כ דיבר ראש הישיבה בענין התפילה והתבודדות, ואמר שהרבה אברכים ובחורים מספרים סיפורי תפילה, איך שביקשו על משכנתא ועל רכב ונושעו, אבל אמר ראש הישיבה שעיקר ההתבודדות של האדם צריכה להיות על עבודת המידות, בהתבודדות יכול האדם לשנות את טבעו לגמרי, ואל יאמר אדם זה הטבע שלי, אני כעסן, אני איש עצוב, אני איש המקנא אחרים, ואנשים מיואשים ולא מתפללים על זה, כי לא חושבים שיכולים להשתנות, ואמר שבהתבודדות אפשר לשנות הכל.

• ודיבר גם על זה שאנשים לפעמים חושבים שהבעיה אצל האחר, ומפריע להם למה ההוא

• כליל שבת אחרי התפילה קרא ראש הישיבה את הגליון החדש שיוצא לאור בשפת האנגלית ומאוד נהנה ואמר שהכותב כתב יפה מאוד.

• בשבת בבוקר בעת קריאת התורה כשהגיע לפסוק 'וחנותי את אשר אחון' אמר זאת בתנועה שאומרים בראש השנה.

• בסיפורי מעשיות המשיך בסיפור של החיגר, ואמר שזה דבר פלא שבכל המעשה קוראים לו 'החיגר', אף שמיד בתחילת הסיפור כבר נתרפא, כי כך צריך האדם לזכור בכל עת מה שהיה, ויזכור שהיה חיגר, והאדם הירא שמים זוכר כל הזמן מה עשה בנעוריו ושב בתשובה על זה, ומודה להקב"ה על מה שהוציאו מהיכן שהיה.

• בהמשך הסיפור מספר רבינו שהגזלן הלך על האבק והתחיל לצעוק והיה תולש קברים, וביאר ראש הישיבה שהכוונה שהשתטח על קברי צדיקים כדי לשוב בתשובה.

• בהמשך הסיפור אמר החיגר לגזלן שיכנס לעיר ויתוודה בפני האנשים, וביאר ראש הישיבה שעיקר התשובה הוא להחזיר עוד

להיות בשמחה מזה, כי כסף שולח הקב"ה, והאדם צריך לעבוד כדכתיב וברכתך בכל אשר תעשה, וכעת החבר השני עוזר לו בזה, כי אם הוא רוצה ללכת בחמש אחה"צ הביתה ומגיע לקוח, הוא יכול לשלוח אותו לחנות השניה, והרי בין כה הכסף שקצוב לו יכנס.

ושאל ראש הישיבה מה ההבדל בין רבינו לצדיקים אחרים, כי כמעט כל דבר אפשר למצוא בעוד ספרים, כי יש עוד ספרים שמדברים מהחשיבות של התבודדות, ואמר שביום שישי היה יומא דהילולא של הרה"ק הרבי ר' אלימלך מליזענסק זי"ע, וידוע שספרו נועם אלימלך נקרא ספרן של צדיקים, כי בכל כמה שורות מדבר מענין הצדיק, והספר של הרה"ק הבעל התניא נקרא ספרן של בינונים, כי מדבר מענין הבינוני, והספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן נקרא ספרן של רשעים, שהוא יורד לאנשים רשעים כמונו ומעלה אותנו, ואמר שזה ההבדל בין רבינו לשאר צדיקים, רבינו יורד אלינו, למקום הנמוך שאנו נמצאים שם מלוכלכים לגמרי, ומקרב אותנו להקב"ה, ומביא אותנו למקומות כה גדולים.

אחרי סיפורי מעשיות נשאר לשוחח עם אברכים, ודיבר על ענין קבלת הקהל ביום הפורים, שהיה מאוד קשה שכולם מגיעים אליו לביתו, ואמר שנשאר כמה שבועות והוא מחכה שמישהו יבוא עם רעיון מה לעשות, וסיפר שאצל מוהרא"ש נכנסו לרגע הביאו משלוח מנות וקיבלו ברכה ויצאו מיד.

אחד האברכים אמר לראש הישיבה, שאשתו אמרה לו איזה הערה על מה שכתוב בעצתו אמונה, אמר לו ראש הישיבה הנה אתה רואה שהיא קוראת את זה, כי האברך אמר שאין לו מה לקחת את הקונטרס לביתו מאחר שאין הוא מעוניינת לקרוא, וראש הישיבה אמר לו תמיד, שיקח את הגליונות לביתו, ויניח על שולחנו ובסוף היא תקרא את התוכן, וכעת רואים שהיא כבר קוראת, אמנם יש לה הערות על כך אבל היא התחילה לקרוא את הדברים הקדושים של רבינו.

עושה ככה וההוא עושה ככה, ולא קולטים שהבעיה אצלם, למה זה בכלל מפריע להם, ודיבר על מה שהיה כתוב בענין זה במכתב בעצתו אמונה לאחד שאמר שהוא מתעצבן על מישהו והדם מתחיל לרתוח וכתב לו ראש הישיבה: תתעטף עם הטלית שלך ותכסה פניך ותצעק בשקט אל השם יתברך: רבונו של עולם מה אתי, למה אני מתעצבן מהשני, מה אכפת לי אם הגבאי עושה כך או כך.

• וסיפר שלפני שנים רבות מאוד הפריע לו הזכובים שיש בקאנטרי, שמפריעים לישון ביום שישי אחה"צ, והתפלל הרבה להתפטר מהם, ויום אחד החליט שהולך להתפלל לא להתעצבן מזה, ובקיץ שלאחמ"כ שאלה אותו אשתו 'למה אתה לא מטפל בזכובים כמו כל שנה', אמר שזה כבר לא מפריע לו, מאחר שעשה על זה תפילות.

• ואמר שזה לא רק כלפי אנשים אחרים, אלא גם כלפי הילדים, לפעמים יש ח"ו אופן שההורים לא אוהבים את אחד הילדים, ואמר שזה נוגד הפסוק 'התשכח אשה עולה מרחם בן בטנה', אבל אם זה ח"ו קורה, יש להתפלל על זה להשי"ת, שיזכו לאהוב כל ילד, ושלא יפריע לנו ההתנהגות שלהם, ושיתנהגו טוב.

• וסיפר שלפני שנים רבות היה באומן שתי קבוצות, קבוצה אחת של עובדים שהתפללו בהתלהבות גדולה ואש קודש, וקבוצה אחת של אנשים רגועים יותר, ועבדו את השם יותר עם ישוב הדעת... והיה ביניהם כל הזמן מתח רב ומחלוקת, ובאו לשאול את ר' אברהם ב"ר נחמן למה יש כאן מחלוקת, ואמר שהכל נובע מזה שלא עושים התבודדות, ואמרו לו שכל אחד ואחד הולך כל יום להתבודדות, אמר להם, שבעת ההתבודדות כל אחד מבקש שהשני יראה את האמת שהוא צודק, במקום זה יש לבקש מהקב"ה שלא יפריע לנו מה השני עושה, שהכל יהיה טוב.

• וסיפר שאברך אחד התלונן, שאברך אחר פתח אותו עסק כמו שיש לו, והוא מפחד שהוא יקח ממנו לקוחות, וענה לו, שהוא צריך

שום דבר הממוצע ואין לעשות מציאות מכל דבר הממוצע.

• ואמר שלאחרונה הרבה אברכים מתלוננים על מצב הפרנסה, והעצה לזה היא, להכניס את הקב"ה לשותף בעסק, וזה על ידי שחרית מנחה מעריב במנין, ועל ידי המקוה, אז מכניסים את הקב"ה לשותף, כי האדם לא מתפלל מנחה במנין רק כדי שיוכל לקיים פגישה ובסוף אין פגישה, או שיש פגישה וזה לא מצליח, ובסוף אין לו לא מנחה ולא הפגישה, ואם הוא מכניס את הקב"ה לשותף יהיה לו הצלחה גדולה.

• ודיבר על החשיבות של צדקה בפרוטות, שלפעמים אברכים חושבים שכשיהיה להם הרבה כסף יתנו צדקה, והאמת היא שאז יהיה להם קשה מאוד, וצריכים לתת כעת, וכל פרוטה ופרוטה בוקעת שערי שמים.

• לסעודה שלישית הגיע ראש הישיבה עם כל בניו מתוך הגשם הסוער מאוד, ואמר: הנה עברתי את כל המניעות והגעתי.

• ודיבר בסעודה שלישית מענין העגל, איך יכול להיות שבני ישראל עשו עגל אחרי שיצאו ממצרים וראו את הנפלאות הגדולות וקיבלו את התורה, ולימד בליקוטי מוהר"ן בענין זה בחלק א' סימן ס"ב שהטעות היתה שחשבו שצריך אמצעי בינם לבין השם יתברך, ולכן כשלא היה שם משה רבינו, רצו לקחת עגל שיהא אמצעי בינם לבין השם יתברך, כדכתיב 'אשר ילכו לפנינו' ולא שרצו ח"ו לעבוד לעגל, וביאר ראש הישיבה שזה הטעות שאנשים לא חושבים שהם יכולים לפנות אל השם יתברך בעצמו, וחושבים שיש ממוצע, וחושבים שכסף מגיע מפרנסה, וחושבים שהרפואה באה מהרופא, והאמת הוא שהכל הוא מהשם יתברך בעצמו, ואין

***